

STEVEN BERKHOFF

Met het oog op de komende eindejaarsvrolijkheid en onder het motto 'nodig eens een eenzame uit', publiceert Etcetera hiernaast de tekst van *Harry's Christmas*. Het heeft heel wat voeten in de aarde gehad alvorens de toelating verkregen werd om deze monoloog van Steven Berkhoff te publiceren. Oorspronkelijk zou hier *Decadence* (1984) afgedrukt staan, maar problemen met zijn agente te Londen (*for the time being it is no...*), hebben dat onmogelijk gemaakt.

Geboren als kleinzoon van Russisch-Joodse grootouders, verlaat Steven Berkhoff op 14-jarige leeftijd de *grammar school* en komt via ongeken- de routes terecht in de *Royal Academy of Dramatic Art*. Hij walgt van het realisme en de *good manners* die men er doceert. Hij ruilt Londen voor Parijs om bij Jacques Lecoq mime te studeren. Via Eckhard Schell (Berliner Ensemble) raakt hij in de ban van het Duitse expressionisme. In 1965 wordt hij verkozen tot één van de vijf beste acteurs in Groot-Britannië. In 1968 regisseert hij zijn eerste stuk : *In de strafkolonie* naar Franz Kafka. Het jaar daarop bewerkt en regisseert hij *The Metamorphosis*, opnieuw een stuk naar Kafka (deze fascinatie voor Kafka en voor deze roman, blijven hem tot vandaag achtervolgen). In 1973 sticht hij de London Theatre Group (in 1981 te gast in België met *Hamlet*). Zijn

theaterwerk wordt gekenmerkt door een extreme beheersing van de li- chaamstaal, vaak geritualiseerd, en door een rijke overvloedige spreektaal, in Berkhoffs woorden *a wordbanquet*. Stilering, vitaliteit, provocatie, energie en een grenzeloze afkeer van de *petit bourgeois* en later het Thatcheriaanse Engeland zijn sleutelwoorden tot zijn wereld. Vanaf 1976 begint zijn au- teurscarrière met *East*, later gevolgd door *West*, beiden afrekeningen met het leven in Londen, aan beide zijden van de rijkdomskloof. *West* bezorgt hem de *LA Critics Award* (1983). In 1984 volgt *Decadence (a study of the ruling classes, so called by virtue of strangulated vowel tones rather than any real achievement)*. In 1986 *Sink the Belgrano !*, een striemende aanklacht tegen het militarisme en chauvi- nisme dat Engeland in de Falkland- oorlog meesleepte. Off-Broadway

werkt hij aan *Kvetch !* (1987), joodse humor in een serie sketches die de klei- ne joodse burgerij etaleren, om terug te keren naar zijn oudste liefde : *Meta- morphosis*. In het voorjaar 1988 en- sceneert hij het stuk te Parijs met Ro- man Polanski in de hoofdrol en begin dit jaar in New York met Mikhail Ba- ryshnikov in de rol van de tragische mestkever Gregor Samsa. Tussen- door bewerkt hij *Coriolanus* van Shakespeare.

Op de volgende pagina volgen we de laatste dagen van Harry, een veertigja- rige man, die in gezelschap van zijn poes, ten onder gaat aan koude een- zaamheid, afwijzing en isolatie. Een jachtige rit naar de gekozen dood met telefoon en pillen binnen handbereik. Buitenwereld versus binnenwereld. De twijfel.

Een expliciete *primal scream*.

Dirk Verstockt